

Uudet lukioväylät syntyvät yhteistyöllä

11.9.2023

Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen keskeisenä tavoitteena oli lisätä toisen asteen koulutuksen ja korkea-asteen välistä yhteistyötä, nopeuttaa ja joustavoittaa korkeakouluopintoihin siirtymistä sekä lisätä pitovoimaa, jotta eteläpohjalaiset nuoret pysyvät alueella ja/tai jäävät toisen asteen opintojen jälkeen opiskelemaan ja töihin alueelle.Hankkeen toimenpiteillä pyrittiin siihen, että alueen koulutusmahdollisuudet tiedostetaan ja ne koetaan vetovoimaisiksi, mikä osaltaan edistää osaavan työvoiman pysyvyyttä alueella.

SeAMKin Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeessa suunniteltiin ja pilotoitiin lukiolaisille uusia väyliä korkeakouluun yhteensä yhdeksän kappaletta kahden vuoden hankeaikana. Hankkeeseen osallistui myös neljä lukiota, jotka kehittivät opiskelijoiden ohjaustyön tueksi uuden jatko-opintojen ohjausmallin. Uudet lukioväylät mahdollistavat yhä useammalle lukiolaiselle tutustumisen itseään kiinnostavan alaan ja opiskeluun korkeakoulussa jo lukioaikana.

Lukioväyläopinnot ovat tiettyyn ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja, joita myös SeAMKin omat tutkinto-opiskelijat suorittavat opintojensa aikana. Myös opiskelutavat ja -materiaalit ovat samoja opiskelijan taustasta riippumatta. Lukioväyläopintoja on mahdollista suorittaa verkossa, mikä helpottaa kahdessa eri oppilaitoksessa tapahtuvaa samanaikaista opiskelua. Lukioväyläopintojen suorittaminen vaatii lukiolaiselta kuitenkin hyviä istumalihaksia, itseohjautuvuutta ja opintojen suunnittelua.

Väylien kehittäminen lisää opetuksen ja

hallinnon suunnittelutarvetta

Uudet lukioväylät lisäävät kuitenkin opetuksen ja hallinnon suunnittelutarvetta myös korkeakoulussa. Ennen kuin lukiolainen pääsee aloittamaan opintonsa, on päätettävä opetussuunnitelman muodossa siitä, mitä opintoja lukiolaiselle tarjotaan. Mikä olisi lukiolaisesta kiinnostavaa? Mikä kuvastaa hyvin opiskeltavan alan ominaispiirteitä, mutta on lukiolaiselle mahdollista suorittaa? Ovatko opinnot jo verkossa vai tuleeko vanhasta opintojaksosta luoda uusi, verkossa toteuttava versio? Entä missä järjestyksessä lukioväylän opinnot olisi suoritettava? 15 opintopisteen laajuinen opintopaketti on hyvin tiivis verrattuna 210-240 opintopisteen laajuisiin ammattikorkeakoulututkintoihin, joten opetussuunnitelman laatijoiden on tehtävä monenlaisia valintoja poimiessaan opintoja lukiolaisille.

Perehdyttämistä tarvitaan opintojen sujuvaan alkuun

Opintojen valitsemisen jälkeen on ratkottavana vielä se, miten lukiolaisen korkeakouluopinnot saavat sujuvan lähdön, kun korkeakouluopintojen maailma on vielä täysin uusi. Lukiolaisille luotiin perehtymiseen oma Moodle-alusta, josta he löytävät lukioväyläopintojen suorittamisen kannalta keskeisimmät tärpit ja tukityökalut. Lukukausien alussa pidettävät orientaatiotilaisuudet auttoivat monet alkuun ihan käytännön haasteissa esimerkiksi käyttäjätunnuksen aktivoimiseen ja kahdenkertaiseen kirjautumiseen liittyen. Myös opinto-ohjaajien käymät HOPS-keskustelut lukiolaisten kanssa selkeyttivät tulevia opintoja ja tarvittaessa lukiolaisille tarjoutui mahdollisuus muokata omaa opintosuunnitelmaansa väylässä ylioppilaskirjoitukset ja lukio-opinnot huomioiden.

Työkaluja suunnittelutyön avuksi

Lukioväylien suorittaneille haluttiin luoda myös oma, uusi reitti korkeakouluopiskelijaksi väyläopintojen suorittamisen jälkeen. Koulutuspäälliköt pohtivat lukuvuosittain oman tutkinto-ohjelmansa aloituspaikat, joissa tulee huomioida mm. opetuksen resurssit, tilamahdollisuudet ja opiskelijoiden henkilökohtaisten tilanteiden vaihtelut. Hankkeessa tehtyjen koulutuspäälliköiden haastattelujen perusteella ennustajia koulutuspäällikkömme eivät silti tunnusta olevansa, vaan päätökset pohjautuvat useisiin eri tietolähteisiin ja myös kokemuksen tuomaan hiljaiseen tietoon. Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen yhtenä tavoitteena oli luoda työkaluja koulutuspäälliköille suunnittelutyön tueksi. Hankkeessa pääsimmekin vaikuttamaan SeAMKin tiedolla johtamisen datalähteisiin ja loimme Webropol-työkalulla aloituspaikkojen ilmoittamiseen liittyvän työkalun, joka konkretisoi koulutuspäälliköille hakuihin liittyvän suunnittelun eri vaiheita. Koulutuspäälliköiden toiveesta laadimme myös heille perehdytysmateriaalia uuden henkilöstön perehdyttämisen tueksi.

Seinäjoen ammattikorkeakoulussa lukioväylät syntyvätkin tiiviillä yhteistyöllä koulutuspäälliköiden, opetuksen tuen toimijoiden, opinto-ohjaajien, opintojaksojen opettajien ja hankehenkilöiden kesken. Kiitos kaikille SeAMKilaisille erilaisten työkalujen pilotoinnista! Kehittämistyö kuitenkin jatkuu myös tulevana lukuvuonna, joten pysy kuulolla!

Essi Hauta
TKI-asiantuntija
SeAMK

Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeessa suunnitellaan ja pilotoidaan lukiolaisille uusi väylä korkeakouluun. Lisäksi hankkeeseen osallistuvat lukiot kehittävät opiskelijoiden ohjaustyön tueksi uuden jatko-opintojen ohjausmallin. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Lue lisää hankkeen verkkosivuilta: Lukioväylä | SeAMK**Lue lisää Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen teemoista verkkolehdessä aiemmin ilmestyneistä artikkeleista**:

Uudet väylät korkeakouluunMonella lukiolaisella jatko-opintojen suunta vielä epäselväLukiosta väylä korkeakouluun -hanke: tuloksena uusia väyliä, uudenlaista ohjausta sekä tiiviimpää oppilaitosyhteistyötä pitovoiman lisäämiseksiVäyläopintojen sujuvuutta edistetään ohjauksellaErilaiset reitit ammattikorkeakouluunOsaaminen keskiöön – osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen välttää päällekkäistä opiskelua ja voi jopa nopeuttaa siirtymää lukiosta työelämäänÄssät esittelyssä: Jatko-opintojen ohjauksen avulla nopeampaa siirtymää ja oman alan löytämistäMonet reitit johtavat SeAMKiin: Lukioväylästä insinööriopiskelijaksiApuja lukiosta lähteneiden jatko-ohjaukseenVisualisointi ja sanallinen muotoilu viimeistelevät hankkeen tuotokset käyttökuntoon